

Suomi viidentenä Euroopan maiden julkishallinnon digitaalisuusastetta mittaavassa eGovernment Benchmark -tutkimuksessa

Helsinki, 6.11.2024 - Suomen julkinen sektori sijoittuu viidenneksi vertailtaessa Euroopan maiden julkishallinnon digitalisuusastetta. Tämä käy ilmi Capgeminin toteuttamasta EU:n komission vuotuisesta [eGovernment Benchmark](#) -raportista. Vuosittainen tutkimus on toteutettu vuodesta 2012 alkaen, ja siinä on arvioitu yli 15 000 eurooppalaisen julkishallinnon verkkosivustoa 36 maassa.

Raportin mukaan tutkimuksen otantaan kuuluneissa EU:n jäsenvaltioissa sekä EFTA:an (European Free Trade Association) kuuluvissa ja EU:n jäsenyyttä hakevissa maissa¹ verkossa olevat julkiset digipalvelut ihmisille ja yrityksille ovat kehittyneet huomattavasti viimeisten neljän vuoden aikana.

”Suomi on tähän saakka pärjännyt eGovernment Benchmark -vertailussa varsin hyvin tutkimuksen tarkastelemilla keskeisillä mittareilla. Olemme eurooppalaista kärkeä digitaalisen infrastruktuurin mahdollistajien osalta, käyttäjälähtöisyydessä ja erityisesti palveluiden mobiilikäytettävyydessä. Valtionhallinnon panostukset saavutettavuuteen ja digituen tarjoamiseen näkyvät myös hyvänä sijoituksena muihin maihin verrattuna”, kertoo Capgeminin julkisen sektorin digitalisaatioratkaisujen asiantuntija **Petri Takala**.

Yli yhdeksän kymmenestä eurooppalaisesta verkkosivustosta on optimoitu mobiilikäyttäjille, mikä edustaa merkittävää nousua vuoden 2017 tasosta, jolloin osuus oli vain 60 %. Suomessa mobiilikäytettävyys on eurooppalaista kärkeä (100 %).

Eurooppalaisittain sähköinen tunnistautuminen on käytössä 76 %:ssa palveluista, mikä mahdollistaa turvallisen todentamisen. Suomessa vastaava luku on jopa 96%.

Suomella parannettavaa datan yhteisen hallinnan, liikkuvuuden ja hyödyntämisen osalta

Takalan mukaan tulosten perusteella vaikuttaa siltä, että Suomessa panostetaan eurooppalaisittain hyvin käyttäjälähtöiseen palvelumuotoiluun ja käyttäjän ohjaukseen, mutta käyttäjän datan poikkihallinnollisessa jakamisessa ja hyödyntämisessä Suomi on eurooppalaista keskitasoa.

”Vuonna 2021, jolloin tutkimus nykyiselle nelivuotiskaudelle raamitettiin, ei tarkasteluun otettu esimerkiksi datamarkkinoiden kehitystä ja generatiivista tekoälyä vielä kovin laajasti mukaan. Jos tutkimuksen seuraavalla nelivuotiskaudella selvitetään nykyistä syvemmin datan poikkihallinnollista hyödyntämistä ja hallintaa, eli dataohjautuvan digitalisaation kannalta keskeisiä osa-alueita, voivat muut maat haastaa Suomen sijoituksessa. Yhteentoimivuuden ja sujuvien palveluiden turvaamisen näkökulmasta meillä on hyvä syy kohdistaa tähän erityistä huomiota”, Takala painottaa.

Yhteentoimivuuden johtaminen on käyttäjälähtöisten personoitujen digipalveluiden perusta

Euroopan yhteentoimivuuslaki (Interoperable Europe Act) kuvaa, kuinka optimaalinen yhteentoimivuus julkisella sektorilla mahdollistaa tehokkaamman ja turvallisemman tiedonvaihdon. Tämä johtaa parempaan

¹ Islanti, Norja ja Sveitsi sekä EU-jäsenyyttä hakevat maat Albania, Montenegro, Moldova, Pohjois-Makedonia, Serbia, Turkki ja Ukraina.

ja saumattomaan vuorovaikutukseen kansalaisten, yritysten ja hallintojen toimielinten välillä. Käyttäjälähtöisten palvelujen kehittäminen edellyttää, että palvelujen saatavuus ja datan jaettavuus on oltava samalla tasolla hallinnon eri tasojen – paikallisten, valtakunnallisten ja rajat ylittävien palvelujen – osalta.

Eurooppalaisittain 91 % digitaalisista valtakunnallisista palveluista on saatavilla verkossa (esim. verohallinto), kun taas vain 71 % paikallisen hallinnon palveluista on saatavilla verkossa (esim. kaupunkien ja kuntien tuottamat palvelut). Ero on kuitenkin kaventunut viimeisten neljän vuoden aikana. Myös maiden rajat ylittävien palveluiden tuominen kaikkien käyttäjien ulottuville on yksi merkittävä kehittämiskohde niin Suomessa kuin muualla Euroopassa.

Raportin mukaan Euroopan maiden kansalaiset voivat hyödyntää 88 %:a tarjotuista palveluista verkossa, kun vastaava osuus valtion rajojen ulkopuolella olevien käyttäjien kohdalla on 56 %. Viimeisten neljän vuoden aikana ero on kaventunut vain niukasti. Suomessa vastaavat luvut ovat 97% ja 88%.

Esimerkiksi sähköisen tunnistautumisen tai allekirjoittamisen ratkaisut valtionhallinnon verkkopalveluissa voitaisiin yhdenmukaistaa riippumatta maasta tai palveluntarjoajasta. Eurooppa on matkalla kohti paremmin yhteenliitettyjä julkisia digipalveluja ja kokonaisvaltaista datanhallintaa, mikä mahdollistaa datan helpomman liikkumisen eri hallinnontasojen ja -alojen, julkisten organisaatioiden, yritysten ja kansalaisten välillä.

"Kehitteillä oleva EU-tason tunnistusväline eli digitaalinen identiteettilompakko on vastaus tarpeeseen pystyä asioimaan verkossa henkilökohtaisesti, luotettavasti ja tietoturvallisesti erilaisten toimijoiden kesken. Käyttäjän on mahdollista jakaa palvelun kannalta relevanttia tietoa itsestään ilman, että tietoa siirrellään turhaan. Tällöin myös digitalisaation lupaus personoiduista palveluista on mahdollista ilman, että käyttäjän täytyy luovuttaa itsestään tarpeettomasti tietoa muille toimijoille", sanoo Takala.

Kyberturvallisuudessa on Euroopassa vielä parannettavaa, kun digitalisaatiosta on tullut osa arjen keskeistä infrastruktuuria

Raportin mukaan alle 1 % eurooppalaisten valtioiden verkkopalveluista läpäisee kaikki turvallisuusvaatimuksille asetetut 13 kriteeriä. Vain Alankomaissa suurin osa valtionhallinnon tarjoamista verkkosivustoista täyttää kaikki turvallisuusvaatimukset. Suomalaiset verkkopalvelut läpäisivät 5 - 11 kaikista 13:sta turvallisuusvaatimuksesta, keskiarvon ollessa 7,7. Eurooppalainen vaihteluväli oli 2 - 13 ja kokonaiskeskiarvo 7,0.

"Euroopan maissa on tähän mennessä kehitetty erinomaisia virastokohtaisia digitaalisia palveluja. Niiden suunnittelu- ja toimitusvaiheessa on eletty maailmassa, jossa ne ovat olleet käteviä vaihtoehtoisia palveluja käyntiasiointien tueksi. Digitaalisista palveluista on kuitenkin tullut meille vaivihkaa yhä merkittävämpi osa arjen infrastruktuuria ja huoltovarmuutta. Niiltä edellytetään toiminnallisuuden ja käytettävyyden lisäksi monipuolista kyberturvaa ja resilienssiä monenlaisille hyökkäyksille ja äkillisiin muutostilanteisiin", pohtii Takala.

"Jatkossa meidän on siis vielä varmistettava yhteiskäyttöisen ja yhteentoimivan datan turvallinen ja suojattu jakaminen ja hallinta kaikilla hallinnon tasoilla, jotta yhteiseurooppalaiset käyttäjälähtöiset personoidut palvelut voivat edistää eurooppalaisen hyvinvoinnin ja kilpailuedun kehittymistä", toteaa Takala lopuksi.

Lue lisää

[Interaktiivinen taulukko tutkimuksen muuttujista](#)

Raportin tutkimusmenetelmät

Capgemini-konserni on tuottanut raportin yhdessä yhteistyökumppaneidensa, [IDC](#) ja [Politecnico di Milano](#), kanssa. Se käsittelee keskeisiä muuttujia, jotka vaikuttavat vuoteen 2030 mennessä asetettujen digitavoitteiden saavuttamiseen. Otannassa mukana ovat kaikki EU-jäsenvaltiot, EFTA:an (European Free Trade Association) kuuluvat maat Islanti, Norja ja Sveitsi sekä EU:n jäsenyyttä hakevat maat Albania, Montenegro, Moldova, Pohjois-Makedonia, Serbia, Turkki ja Ukraina.

Arvioimalla eurooppalaisten valtioiden panostuksia digitalisaatioon raportti antaa yleisnäkymän ja hyviä suosituksia digitaalisten kansalaispalveluiden kehittämiseksi. Tutkimuksessa on mukana 2.344 julkista palveluntarjoajaa: 1.053 valtionhallinnon, 304 aluehallinnon ja 987 kunnallishallinnon alaisuudessa olevaa toimijaa.

Capgemini

Capgemini on globaalisti toimiva asiakkaidensa liiketoiminnan ja teknologian muutoshankkeiden luotettu kumppani. Capgemini auttaa organisaatioita kiihdyttämään digitalisaation ja kestävyystavoitteiden ohjaamien ratkaisutarpeiden kehitystä, millä on merkittävä vaikutus myös tulevaisuuden yhteisöihin ja yhteiskuntaan. Vastuullisuutta, osallisuutta ja monimuotoisuutta vaalivana konsernina Capgemini työllistää globaalisti 340 000 ihmistä yli 50 maassa. Yli 55-vuotisen historiansa aikana Capgemini on saavuttanut vahvan aseman asiakkaidensa liiketoimintatarpeiden ratkaisijana teknologiaa hyödyntämällä. Capgeminin kokonaisvaltaisessa palveluportfoliossa yhdistyvät laaja-alainen teknologia- ja strategia-asiiantuntemus, toimialaosaaminen sekä globaali kumppaniverkosto. Vastaamme uudistuvien organisaatioiden muutostarpeisiin edistämällä strategiakehitystä, rakentamalla uusia palveluita ja liiketoimintamalleja sekä uudistamalla tuotannon prosesseja sekä arvoketjuja johtavien tekoäly-, data- ja pilvikyvykkyyksien avulla. Capgemini-konsernin liikevaihto vuonna 2023 oli 22,5 miljardia euroa.

Get The Future You Want | <https://www.capgemini.com/fi-en/>